

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

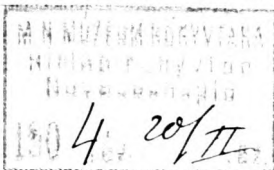
SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

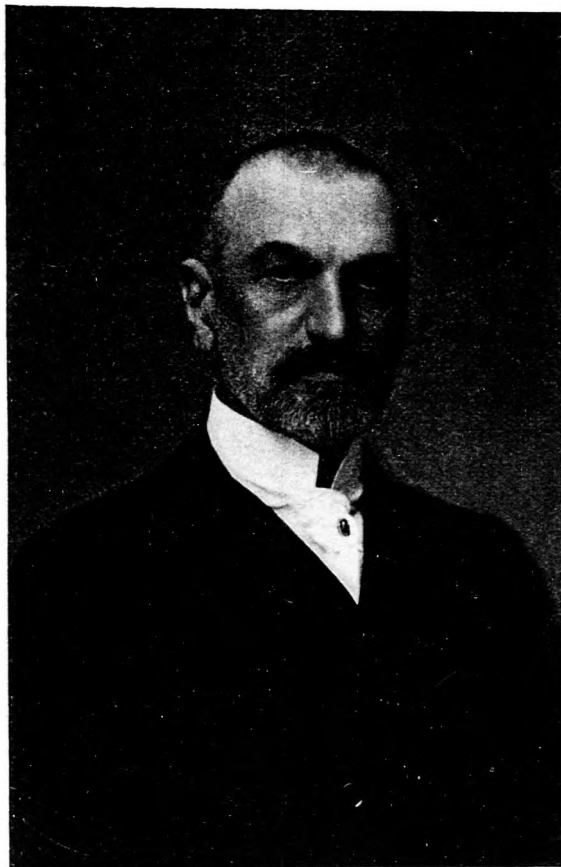
BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

Szekér Gyula jubileuma.

A mezőgazdaság egy lelkes apostolának ünnepléséről emlékezünk meg ez alkalommal. A nagy magyar Alföld mezőgazdaságának történetében szinte korszakalkotó azon 40 éves működés, amelyet Almásy Dénes gróf uradalmának teljhatalmu jószágfelügyelője: Szekér Gyula ezen uradalmak tiszti szolgálatában mult héten töltött be. E ritka alkalmat maga a birtokos gróf s az uradalmak tisztikara örömteli lelkesedéssel használta föl arra, hogy a munkában és érdemekben megőszült jószágfelügyelőt nagyrabecsülésének és szeretetének őszinte jeleivel tüntesse ki. Nem volt ez a szokásos jubileumi ünnepélyekhez hasonló zajos ünneplés, mert maga az érdemes férfiú szerénysége csak a legszűkebb

Szekér Gyula.

körre szorította. Mégis a birtokos gróf irásos üdvözlése és a vezetése alatti uradalmak tisztikarának küldöttsége, mely egy remek ezüst emléktárggyal is marandóvá tette a megemlékezést, bensőségével és őszinteségével az igazi érdemnek igazi megbecsülését jelentette.

Szekér Gyulát mint 19 éves ifjút 1865-ben alkalmazták a Sarkadi uradalomban. Fokról-fokra vitte föl tehetsége és szorgalmával odáig, ahol ma áll. Mégis legnagyobb érdem az, hogy a néppel sok jót tett. Azok a falvak lakói, melyek vezetése alá tartoztak: érezték jóságát.

Szekér őket tanította a gazdálkodásra és igazságosan bánt a munkásnéppel. Legyen üdvözölve az ünnepelt.

A „TURUL“ permetező ajelenkor legtökéletesebb peronospora permetezője

Árak:
1-5 darab vételénél egy darab ára . . . . . frt 14.-
6-10 darab vételénél egy darab ára . . . . . frt 13.50
11-25 darab vételénél egy darab ára . . . . . frt 13.-
csomagolással együtt. . . . . frt 1.-
Hosszabbító eső magastörzsi fák permetezésére . . . . . 75 krajczár.
Francia szőrő (kivánatra külön)

MAUTHNER ÖDÖN

Peronospora-permetező „DIADAL“

csiszolt, erős vörösréz puttonnyal: frt 10.50.
Hosszabbító eső, magastörzsi gyümölcsfák permetezésére. Ára frt 1.-
Szőlészeti, borászati és gazdasági egyesületeknek, valamint községeknek nagyobb mennyiségű permetező vétele esetén igen előnyös fizetési feltételeket engedélyezek.

cs. és kir. udvari **Budapesten.** magkereskedése

Október 6.

Mire még kétszer felvirrad reánk a nap-sugaras őszi hajnal, a legszomorúságosabb évfordulóját érzük meg a magyar nemzet történelmének. Most ötvennégy esztendeje történt. Nagy idő, hosszú ideje a gyásznak, de még nem elég a feledésre. Könybeborult emlékezetünk odajár mindenha az aradi Golgothán egykor felállított kilencz bitófához s mély megilletődéssel borul le azon a helyen, a hol négy dicső magyar tábornok golyótól kiomlott vére szentelte fel ezt a magyar humust.

Most ötvennégy esztendeje! Egy nemzedék mult el és egy másik nemzedék született azóta. Az aradi Kálvária keresztfői elporladtak és a földben nyugovó félistenek csontjai hamuvá váltak. De emléküket őrzi a nemzeti kegyelet, mely örökké virrasztva, dicsfényt von a martirok sirja fölé. Mig magyar él a hármás bérczek honában, mig magyar sziv dobog e vérázattal földön, addig szent lesz ez a nap előttünk: egy megölni, kiirtani szándékolt nemzet vértanuinak emlékünnepe!

Igen! Fátyolt kell vetnünk a multakra, a feledésnek mindent beborító fátyolát. Aki nemzetünknek igaz őrangyala volt, a mi Nagyasszonyunk, Erzsébet királyné, borította ki legelsőbb a honfiai érzelmeknek azt a szomorú leplet, hogy azzal elborítsa a multaknak vérző és még mindig égető sebeit. De nem tilthatja meg nekünk senki, hogy az emlékezetnek ezen a napján el ne zárandokoljunk lelkeinkben ahhoz a tizenháromhoz. A mi tizenhármunkhoz, a mi nemzeti szentjeinkhez. Hiszen nem fakadhat annyi könny a magyar hölgyek szeméből, mely elég volna arra, hogy sirhalmaikat beharmatozná. Nincs annyi villáma az egeknek, mely az ő halálukat megboszulhatná. Nem terem annyi virág a mi kertjeinkben, a rónán, az erdők mélyén, amennyiből koszorukat fonhatnánk emlékezetüknek.

Most ötvennégy esztendeje. És most csak jobb érzéseink sóhaja szállhat lelkünkben érettük a menybe. Hogy nyugodjanak békén. Hogy ne zavarja álmukat a nemzetnek őket zokogó siralma. S hogy álmódjanak ennek a népnek diadalmairól, alkotmánya sérthetlenségéről s azoknak a törekvéseknek megvalósulásáról, me-

lyekért hős vérük kihullott s utolsó sóhajuk felszállt a népek szabadságának Istenéhez.

Ötvennégy év után nyugodjatok békén a hazáért meggyilkolt vértanúk. Ne zavarja álmaidat a mi nehéz küzdelmünk. Ne zavarja, hogy osztrák rokonaink ismét lábbal tiporják alkotmányos szabadságunkat. Ne zavarja, hogy akad közöttünk olyan, aki a nemzet jogaiért küzdők számára akasztófákat akar faragtatni, olyanokat, mint a minőket nektek faragtak. Aludjatok, álmodjatok. Hiszen, ha ma felébrednétek, ismét visszakiváncsognátok sirjaitokba.

Ötvennégy esztendeje pihentek már. Azóta a nemzetnek törvényhozása nem jutott még arra a gondolatra sem, hogy emlékezeteteket törvénybe iktassa. Csak az a márványkőből faragott asszony gyászol érettük Arad terén, tanuságául annak, hogy a hivatalos országot és a gyászban kesergő nemzetet az érzelmek távoltságának szinte áthidalhatlan szakadéka választja el. De ezen a napon, még az újabb elnyomatás korszakában is, megindul a nemzeti kegyelet zárandoklása az aradi Golgotha felé, hogy ott lerója a kegyelet adóját s a vérükkel megöntözött földön elzokogja a költővel:

„Nem haltak ők meg, bárha Golgothára
Vezette őket a bitó pribék:
Mindegyikének Messiás alakja
Szívünk legbensőbb rejtekébe lép
Felírni ott: Magyar, szeresd hazádat,
Szeresd, miként mi egykor anyyra:
Igy felkél a nap, a régvárt szabadság:
Dicsfényt övezve Kárpát ormira!“

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az egész országot felháborította a chlopy-i hadiparancs, mely nemcsak azt tagadja meg, hogy jogunk van a hadsereg magyar részében a magyar szolgálati és vezényleti nyelvhez, hanem egyáltalán azt is, hogy mi magyarok nemzet vagyunk. A függetlenségi pártot nem elégitette ki az a királyi manifesztum sem, melylyel ő felsége azt a nevezetes hadparancsot enyhíteni igyekezett, azért kértére Apponyi Albert gróf elnök a képviselőházat szeptember 24-ikére nyilvános ülésre hívta össze. Ezen az ülésen annyi képviselő jelent meg, mint még az új országgházban egyetlen ülésen sem s volt is ott annyi izgalom, hogy egy kilogrammonként felosztva, egy félesztendőre is elég lett volna.

Apponyi Albert gróf elnök feltizenegy órakor nyitotta meg a nevezetes csütörtöki ülést s felolvastatta a függetlenségi párt gyűlés egybehívási kérvényét. Amig Endrey Gyula jegyző olvasott, az első

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigaztásért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

emeleten jegyekre várakozó kétszáz egyetemi polgár rázendített a dalra:

Kossuth Lajos azt üzenete:
Elfogyott a regimentje,
Ha még egyszer azt üzeni,
Mindnyájunknak el kell menni.

Ekkor lépett be az ülésterembe gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök. Amint leült a bársonyszékbe, az egész szélsőbal elkezdett harsányan kiáltozni:

— Éljen az alkotmány! Le a granicsárral!

Gróf *Apponyi* Albert elnök bejelentette, hogy *Olay* Lajos a napirend s a chlopy-i hadiparancs tárgyalása előtt összeférhetlenségi bejelentést óhajt tenni gróf *Khuen-Héderváry* Károly képviselő, miniszterelnök ellen.

Olay Lajos elő is terjesztette összeférhetlenségi bejelentését, mely abban öszpontosul, hogy a Szápáry-László-féle megvesztegetési kísérlet a miniszterelnök uralmának fenntartása érdekében s gróf *Khuen-Héderváry* előleges tudtával történt, tehát büntársa volt Szápáry Lászlónak és megszüketni segített *Dienes Mártonnak*.

— Czimborájuk volt! — süviti *Kubik* Béla. Egy-mást kergették azután a kormányelnök felé a legélesebb felkiáltások:

— És még ide mer jönni!

— Nincs ennek az arczán bőr! — és több ily kifejezés, melyet meg sem akarunk örökíteni.

Elnök a bejelentést kiadatta az összeférhetlenségi bizottságnak. A függetlenségi párt nevében és megbizásából annak elnöke, *Kossuth* Ferencz szolt a chlopy-i hadiparancshoz. Rámutatott arra, hogy gonosz tanácsadók veszik körül a magyar királyt, akik a királyt és nemzetet egymás ellenségeivé akarják tenni.

— Ugy van! Ugy van! zugott az egész ellenzék.

A chlopy-i hadiparancs után megjelent királyi manifestum — folytatja *Kossuth* — még mélyebbé tette a szakadást a király és nemzet között.

— Igaz! Ugy van! — kiáltják a szélsőbaloldalon.

— Ez nem történhetett másként, minthogy a magyar királynak az osztrák miniszterelnök a tanácsadója.

— Szégyen, gyalázat! Körber és *Khuen*! — harsog a szélbal, a szélsőjobb padsora pedig mozogni kezdett, mire csak úgy zudult feléjük a sértő kiáltás:

— Chlopysták!

— Labanczok!

— Szégyeljék magukat!

Kossuth Ferencz ezután átnyujtotta az elnöknek a függetlenségi párt felirati javaslatát, melyet *Endrey Gyula* az előadói emelvényről olvasott fel. Hazafias érzéstől áthatott, szép közjogi munka, mely azonban sem tartalmánál, sem élesebb kifejezéseivel nem alkal-

mas arra, hogy a nemzet és uralkodó közt fölmerült ellentéteket eloszlassa. A felirat utolsó soraiban a hadiparancs egy kifejezésére hivatkozva kijelenti, hogy nemzeti jogainkat nem adjuk fel soha, soha!

— Soha! Soha! Soha! — zugott helyeiről felugorva az egész szélsőbaloldali tábor, az elnök pedig az ülést öt percze felfüggesztette.

Szünet után gróf *Héderváry* Károly miniszterelnök állt fel szólásra. A szélsőbaloldalon óriási zaj, üvöltés tört ki. *Apponyi* gróf elnök kért, könyörgött és szinte sirt kezében a csengetyű, de mindhiába volt, mint a záporosó, úgy zudultak *Héderváry* ellen a sértőbbnél sértőbb közbekiáltások:

— Van-e vesztegetésre pénze!

— Üdvözli Geiger Gizella!

— Tisztelteti Hajdu Etelka!

Az óriási tombolás közepette a miniszterelnök ott állt halaványan, tehetetlenül, mikor felállt *Lengyel* Zoltán s kézzel fenyegetve, valamit kiáltott feléje. Erre az egész szélsőbal helyéről felugrának. Követelte *Lengyel* Zoltán rendreutasítását, ami meg is történt.

Ekkor *Rigó* Ferencz, a hegyes bajuszu, magyar ruhás képviselő sarkantyupengés közt oda ment *Héderváry* miniszterelnök elé s azt mondta neki:

— Hé, atyafi, mi keresni valód van itt? Hadd félbe a beszéded és ne provokálj bennünket. Menj ki, ameddig jó dolgod van!

Ugyanebben a pillanatban a szélsőbalról vagy ötven torokból fölhangzott *Rigó* felé a biztatás:

— Üsd pofon! Vágd pofon!

A kormánypártiak, szélsőbaloldaliak erre a közöpre rohantak s lett olyan kavarodás, hogy csak az elnöki emelvényről lejött *Apponyi* Albert gróf volt képes valahogy a rendet helyre állítani.

Gróf *Khuen-Héderváry* különben azt fejtegette, hogy a király a hadparancsban nem akarta sérteni a nemzetet s mély fájdalommal vett arról tudomást, hogy ezt így magyarázták.

— *Már a királyi szónak sem hiszünk!* — kiáltotta *Barabás* Béla.

Iszonyu kavarodás, felháborodás tört ki ismét erre a csakugyan meggondolatlan, az uralkodót sértő kifejezésre.

A néppártról, a kormánypártról *Rakovszky*, *Perczel* *Dezső*, az *Andrásnyak* a reszkető harag tűzével kiabáltak *Barabás* felé.

— Hazaáruló!

— Ez az ur már hazudott!

— *Ki kell dobní, hazaárulót nem türiünk!*

Majd felhangzott az egész jobboldalon a kiáltás:

— Éljen! Eljen a király!

Ez így ment vagy egy negyedóráig, míg végre az elnök indítványára *Barabás* Bélát jegyzőkönyvi megrovásban részesítették.

— Terményeink értékesítését, —
Erőtakarmánycikkek beszerzését
bizzuk

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetére, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Kívánatra gazdáknak bérmentve küldetnek meg a Terményértékesítési Feltételek.

Hosszabb házszabályvita után még Babó Mihály szölt a hadiparanshoz, mely uton a viharokban teljes ülés véget ért.

***

Héderváry miniszterelnök bukása.

A július 24-iki ülés után történt, hogy Körber dr. osztrák miniszterelnök a bécsi parlamentben infám támadásokat intézett Magyarország ellen. Ez arra indította a függetlenségi pártot, hogy felkérje Apponyi elnököt, miszerint szeptember 29-ikén újra ülést hívjon össze, ami meg is történt. Ezen az ülésen esett meg azután, hogy a kormányt leszavazták, mire gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök megbukott.

Az ülés folyamán felállt Héderváry gróf miniszterelnök, hogy a kormány nevében megtegye az észrevételeket Körber beszédére. A miniszterelnök magyarázata tartózkodóan csak annyiban ítélte el Körber beszédjét, hogy az nem érintheti a magyar jogokat, az osztrák miniszterelnök nem szólhat bele a magyar ügyekbe, amint ezt osztrák ügyekben a magyar miniszterelnök sem teheti.

A szélsőbaloldal a gyöngye beszédre zajongani kezdett s átkiabált a jobboldalra:

— Ez nem elég, utasítsa vissza a támadást.

Hamarosan feléledt aztán a jobboldal is és különösen a nemzeti pártiak kiáltották:

— Ez a nyilatkozat nem elég!

Ivánka Oszkár harsányan a miniszterelnök felé kiáltotta:

— Határozottan kell a sértést visszautasítani. Ez a beszéd nem ér semmit.

Erre csend következett. Sem a bal, sem a jobboldalról nem hangzott el egy helyeslés sem, hanem pár pillanat múlva az egész Ház összegabajodott s különösen a szabadelvűpárt nagy többsége adott hangos kifejezést elégedetlenségének.

A miniszterelnök beszédje után rögtön felállt Pichler Győző s most már nemesak Körbert, hanem Héderváryt is támadta s minden támadásnál a szabadelvű párt helyeselt legjobban. Pichler után felállt Kossuth Ferenc s a Ház zajos helyeslése között azt indítványozta, hogy a képviselőház szerdán is tartson ülést s annak napirendjére a miniszterelnök mai beszédét tűzze ki.

Az időközben elnöklő Apponyi Albert gróf rögtön feltette a kérdést, amire zajosan kiáltották közbe jobbról:

— Helyes, tartsunk holnap ülést.

Apponyi Albert gróf elnök erre határozatként kimondta, hogy a Ház holnap ülést tart. Héderváry kormányelnök hirtelen szavazást kért.

Apponyi gróf elnök ezután kijelentette, hogy ugyan egyhangu határozat hozatott már, de miután a házszabályok megengedik e kivételt, a kérdést

ujra szavazás alá bocsájtja s kéri a Házat, hogy felállással döntsék el, hogy tartsanak-e holnap ülést.

Ezután a nagy többség felállással elhatározta, hogy a Ház holnap ülést tart s azon a miniszterelnök beszédjét tárgyalják. Ezzel a szabadelvűpárt, tulajdonképpen a Ház többsége, a miniszterelnököt leszavazta, illetve Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt megbuktatta. A miniszterelnök táviratban mondott le a királynál s lemondását szerdán a képviselőházban is bejelentette.

Pénzbe kerül.

— Nézd Aladár! milyen szép selyem szövet!
— Nem vagyok kíváncsi rá!... Nekem mindig pénzbe kerül a kíváncsiság!...

Most jelent meg!

»Góbéságok« kacagató székelly történetek és elbeszélések. Második kiadás (hatezer példányban). A »Független Ujság« olvasói kedvezményes árban postaköltséggel együtt 1 kor. 20 fillérért rendelhetik meg. A pénzt utalványon ezélszerű küldeni a következő címre: Péterfy Tamás, Budapest., IX., Köztelek.

Ösmeri ön a legújabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

Vidéki kiállítások.

Az ország három nagyobb városában van ez- időszerint mezőgazdasági jellegű kiállítás: *Czeglédén, Kecskeméten és Szatmáron*. Az előbbi kettő mult hó 26-án, az utóbbi 27-én nyitott meg. Czeglédén a Pestmegyei Gazdasági Egylet rendezett baromfikiállítást, Kecskeméten és Szatmárt gyümölcs-, illetve kertészeti kiállítás van, mind a két helyen a rendezés munkája az ottani gazdasági egyesületek munkája volt.

Arányait tekintve legnagyobb a szatmári kiállítás. Közel 300 kiállító mintegy 4000 különféle gyümölcsöt, konyhakertészeti terméket, virágot stb. mutatott be. Szatmár, Nagybánya és Nagy-Károly, illetve az egész Szatmármegye gyümölcsészetének eléggé hű tükre ez a kiállítás, a melyet f. hó 27-én nyitottak meg és október hó 4-én fognak bezárni.

***

Jóval kisebb arányú a *kecskeméti* kiállítás, a melyet e hó 26-án nyitottak meg. Ennek a célja a késői ellenálló gyümölcsfáknak a nagyközönséggel való megösmertetése. Kecskemét városa ezeket a fajtákat nemrég kultiválja, bemutatva azok pedig még egyáltalán nem voltak. A fajtákat a kiállítást megelőzőleg Angyal Dezsőnek a kertészeti tanintézet igazgatójának vezetése alatt pontosan meghatározták. A bíráló bizottság is befejezte működését, oklevelet kapott 52, tiszteletdíjat 1 kiállító, gyümölcsökért, szőlőért pedig kiosztottak 8 oklevelet, 4 tiszteletdíjat, 1 pénzdíjat. Összesen 103 kiállító szerepel a kiállításon.

A f. hó 27-én megnyitott baromfikiállítást a Pestmegyei Gazdasági Egyesület rendezte a Baromfitenyésztők Orsz. Egyesületével karöltve. Kecskemét, Czegléd és Halas városok fejlett baromfitenyésztéséről nyújt érdekes képet ez a kiállítás, amelyen 30 udvarban és 62 rekeszben összesen 1800 szebbnél szebb baromfit mutatnak be. A megnyitáson találkozókat adott egymásnak Pestmegye előkelősége.

E kiállításokkal még nem ért véget a kiállítások sorozata. Október 3-án *Deésen* gyümölcs-, *Székely-Udvarhely* gép- és eszköz-, *Nagy-Becskeréken* baromfi, november hó 10-én *Aradon* baromfikiállítás nyílik meg.

Magyarország könyvtárai.

Irta: **Antalfy József.**

A renaissance korában Mátyás király budai könyvtára a Corvina, a legelső helyek egyikét foglalta el. Ez időben, de méginkább a XVIII. század második felében keletkezett a legtöbb nyilvános és magán könyvtárunk. A középkorban a tudomány és művészet igazi teplomai a zárdák voltak s falaik között rengeteg irodalmi kincs rejtegettek. Elsősorban szerzeteseink és főpapjaink voltak azok, kik a tudományt és művészetet megkedveltették. Ugyannyira, hogy főuraink és királyaink egymással versenyeztek a könyvtáralapításban. Később a protestáns főiskolák vették át e szerepet s a XVII. és XVIII. századok a könyvtáralapítások századai.

Már az 1885 évi könyvtár-statisztikánk tekintélyes helyet biztosít hazánknak a művelt államok sorában. Ezen statisztika harmadfelezer könyvtárról számol be, melyek nyolczadfél milliónál több könyvet foglalnak magukban. Ezek között volt: 42 nyilvános nagy könyvtár a nagyközönség számára, 76 hatósági, 548 iskolai, 312 egyházi, 328 egyleti, 76 kölesön- és több ezer magán-könyvtár. Ezeknek száma azonban ma már majdnem megkétszereződött. Ma ugyszólván minden művelt ember igyekszik magának egy kis kézikönyvtárat beszerezni és hisszük, hogy nem soká a könyvtárszekerény minden család butorai közt helyet fog találni.

Az 1902. évi Magyar Minerva alapján néhányat nagyobb könyvtáraink közül ismertettek. Hazánknak legnagyobb könyvtára a Magyar Nemzeti Muzemé, alapját Széchenyi Ferencz gróf vetette meg 1802-ben, mult év nov. 25-én ünnepeltük a 100 éves fennállását. Állománya 357,687 kötet könyv, 20,000 kézirat, 270,000 oklevél, 1195 ősnymtatvány. Mindez a Nemzeti Muzem 10 termében és egy zárt folyosón van elhelyezve.

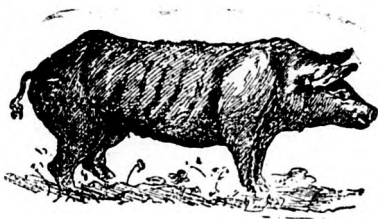
A m. kir. tudom. egyetem. könyvtára (IV. Ferencz-ter 3.) 1635-ben keletkezett az egyetem alapításával egyidejűleg Nagy-Szombatban. Midőn az érseki egyetem királyivá lett, a könyvtár 1774-ben az országos jellegűvé vált egyetemnek adományoztatott. Állománya 224,669 könyv, 40,686 nyomtatvány, több ezer kézirat és oklevél. Mindezek 8 teremben 7 szobában 140 szemlyre berendezett olvasó-teremben vannak elhelyezve.

Mindkét könyvtár régi magyar nyelv- emlékeink legbecesebb kincseiben bővelkedik. Hires írőknek, költőknek kéziratait, valamint Mátyás király kódexeit stb. őrzik az enyészettől az utókor számára.

A magy. tudom. akadémia könyvtára már újabb keletű. Teleki és Batthyányi családok könyvtáraiból alakult 1826—38-ban. Mai állománya 150,000 kötet, 20,000 kézirat, 10,000 oklevél stb.

Az egyházi könyvtárak között leggazdagabb a

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszlí **Szent István gyógyszerár** kiténő hatású készítményeit és pedig:

Disznópor használata előtt.

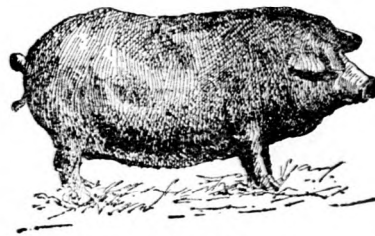
KÖSZVÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor. 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketőség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy legelynek 3 korona. — **HASERŐSÍTŐT** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kiténő hatásáról számtalan elismerő és hálaanyagkozat tanuskodik.

10 kiló megrendelésnél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!...

Megrendelések SZENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR SOMOGY-SZILL küldendők.

sértésvész elleni óv- és hizlalóport,

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az (tvágyat s ennek révén a hizlalást meglepő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugynevezett sertésvészt is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész községek részére történik megrendelés, ennek arányában 20—30 százalék engedmény nyújtatik.

Disznópor használata után.

Pannonhalmi Szent Benedek-rend könyvtára, melyet még Szent István király alatt a benecések alapítottak. Állománya 126,101 kötet könyv, több ezer értékes oklevél és kézirat.

Nem sokkal marad hátrább az esztergomi érseki könyvtár, melynek alapítása a XIII-ik századba nyulik vissza. Állománya 102,000 kötet.

Igen gazdag könyvtárai vannak még az egeri (58,000 köt.), kalocsai (55,748 köt.), nyitrai (51,952 köt.), zirczi apátság (48,112 kötet), főgyházmegyéknek.

Általában minden nagyobb szerzetes-rend és püspökség tekintélyes könyvtárral bír.

Az iskolai könyvtárak között legelső helyen áll a debreczeni ev. ref. főiskola könyvtára. A XVIII. században, többnyire az elhalt ref. papok könyvhagyományai-ból keletkezett. — Jelenlegi állománya 75,820 kötet könyv és több ezer kézirat. Különös érdekességei közül megemlítem a debreczeni és lugosi kódexeket, valamint Arany János Buda halála és Csokonai eredeti kéziratait.

Tekintélyes könyvtárral bírnak még a kolozsvári Ferencz József egyetem 70,000 kötet. — A sárospataki ref. főiskola 53,000 kötet, a késmárki ág. ev. lyceum 39,000 kötet, a kolozsvári unitárius főiskola 34,600 kötet, a nagyenyedi Bethlen collegium 33,500 kötet stb. stb.

A közérdeket szolgáló könyvtárak között igen tekintélyes a kir. statisztikai hivatal könyvtára Budapesten, mely 80,000 kötetből áll. A képviselőház könyvtára 42,000 kötet. Híres még a nagyszebeni Bruckenthal könyvtár 100,000 kötet, a kolozsvári erdélyi muzeum egyleté 85,000 kötet. — A szegedi (Somogyi) városi könyvtár közel 60,000 kötet. A magánosok között legnagyobb könyvtára van a Teleki gróf családnak, mely hitbizományt képez 40,000. Hazánknak 150 olyan könyvtára van, melyek 10,000 kötetnél több könyvet foglalnak magukban.

Szótartó.

Udvarló: Oh, Emma, egy csókjáért szívesen meg is halnék.

Emma: Ha biztosan tudnám, kettőt is adnék.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

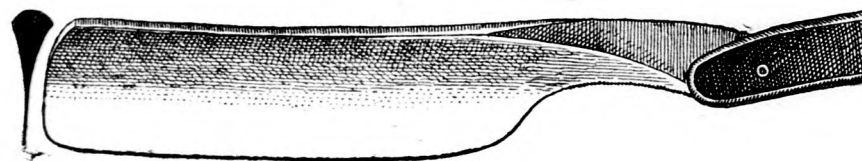
Gyümölcsöző befektetés.

Alig néhány éve annak, hogy hosszas küzdelmek és vajadások után az Országos Központi Hitelszövetkezet létre jött. Hogy milyen áldásos munkát fejt ki, hány ezer embert óvott meg az elbukástól, hányanak tette lehetővé az emelkedést, azt tudják mindazok, akik működésével általában, vagy részleteiben foglalkoztak. Annyi bizonyos és ennek alig lesz, a ki ellene mondana, hogy egyike a legáldásosabb közintézményeknek, melyek az utóbbi évek folyamán létrejöttek. Valóságos oázis abban a meddő sivatagban, a melyet magyar közgazdaságnak neveznek. A magyar társadalom erejének s a törvényhozás gondosságának egyaránt dicsérő bizonyítéka. Kétségkívül vannak hiányai is, mert egészen bizonyos, hogy a mi a dolognak erkölcsi oldalát illeti, még ez ideig nem tudott oly eredményeket elérni, mint a mennyire szükség lenne. De ezen lehet segíteni és hiszszük, hogy a haladó idő meg fogja hozni azt a belátást is, hogy enélkül keveset ér a legszebb szövetkezeti fejlődés is.

Azután elgondoljuk, az eredményeket mérlegelve, hogy mibe került ez az országnak? S azt a választ kapjuk, hogy a kormány jegyzett egy millió koronát, mint alapítványt, ez után azonban kamatot kap. Adott 3 milliónál több névértékű koronajáradékot a kamatozó kötelezvények biztosítására, 100 ezer koronát a szervezés és berendezésre. Ezenfelül mindössze a pénztári feleslegből adott betétekkel támogatja a szövetkezi központot.

Ha ezeket a tételeket egyenként elemezzük, akkor azt látjuk, hogy az állam tulajdonképp igazán kevés áldozatot tett a hitelszövetkezeti központ érdekében. Létrejött és fejlődik enélkül is, habár azt tagadni nem akarjuk, hogy a törvény számos kedvezésben részesíti, ami azonban alig tekinthető az állam részéről hozott áldozatnak.

Egy-egy cifra középület, amelyekben Budapest annyira gazdag, több áldozatot kívánt, több pénzt nyelt el, mint a ma már igazán nagy és áldásos munkát végző hitelszövetkezet. Ez a tény mutatja, hogy ha okosan helyeznők el mindig felesleges millióinkat, ha gondolnánk arra, hogy a befektetésnek meg legyen a becsületes kamata, már akár pénzbelileg, akár erkölcsi tekintetben, akkor Magyarország mihamar a fejlődésnek olyan fokára juthatna, amelyről álmodozunk ugyan, de amit elérni mindaddig nem tudunk, míg a régi könnyelműség és felületes gazdasági politika helyett nem honosítunk meg olyat, amely eleget tesz ugy a takarékoság,

Ujdonság borotvákban!

Melk nagy feltűnést keltenek kitűnő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és így minden kockáztatás ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési cím: **WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.**

valamint az általános nemzeti érdekek követelményeinek.

A fentebbi adatokkal kapcsolatosan, annak fel-tüntetése, hogy a Széll-kormány milyen jóakarattal viseltetett a szövetkezetek iránt, felhozzuk azt, hogy a földművelésügyi miniszter gazdasági szövetkezetek segítésére körülbelül 400,000 koronát adott. Felül-mulja őt a kereskedelmi miniszter egy millió koronát meghaladó adományaival. Itt tehát azt a különös tényt kell kiemelni, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek feleannyi segítséget sem kaptak, mint az iparosok. Ebből nem akarunk fegyvert kovásolni a kormány ellen, inkább örülünk neki, hogy kiscgazdáink szövetkezeti téren boldogulnak a maguk erejéből és becsületéből is. Bár mielőbb elmond-hassuk ezt iparosainkra nézve is.

Gazdaszövetségek Gömörmegyében. A Gömörkis-hontvármegyei Gazd. Egyesület legutóbb tartott választ-mányi ülésén elhatározta, hogy a kiscgazdák érdekeinek megvédésére és céljaik elérésére minél nagyobb szám-ban szervezni fogja a falusi gazdaszövetségeket. A gazdasági egyesület most azzal a kérelemmel fordult a Magyar Gazdaszövetséghez a falusi gazdaszövetségek irányítójához hogy a szervező munkálatokban legyen segítségére. A Gazdaszövetség készséggel tett eleget a kérelemnek és alapszabályterveket bocsátott a gazda-sági egyesület rendelkezésére.

Pinczeszövetkezetek Czepléden. A czeplédi kisbir-tokosok és szőlőtermesztők egyesülete pinczeszövetkezet létrehozásán fáradozik. A nemrégiben alakult egyesület vezetősége nagy kitartással igyekszik a kitűzött cél elérésére. Szándékukban van, hogy a tagok gyümölcsét, esemeszőlőjét is az egyesület útján értékesítik s ez ügyben a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövet-kezeté el már összekötésbe is léptek.

Szövetkezeti magtárak. Az Országos Központi Hitelszövetkezet már néhány év óta igyekszik szövetke-zeti alapon álló magtárakat létesíteni. A dolog ezideig meglehetősen lassan ment előre. Az emberek, úgy látszik, félnek tőle vagy nem eléggé mozgékonyak, hogy az eszmét maguk részére kizsákmányolják. Most azonban a mozgalom kezd jelentékeny arányokat ölteni, aminek csak örülni lehet, mert okos üzletvezetés mellett ezek a szövetkezetek igen-igen nagy jót fognak tenni, miután nemcsak a gabona árát emelik, hanem a szövetkezés eszméjének egy új előnyét is kidomborítják.

Szövetkezés és a tanítóság. A Magyar Gazda-szövetség legutóbbi közgyűlésén egy határozatot fogadott el, melynek értelmében a földművesiskolák mellett ren-dezett néptanító tanfolyamokon a szövetkezeti eszme kiterjedtebb mértékben lenne tárgyalandó, mint szüksé-ges és üdvös kiegészítése a többi tantárgyaknak. A föld-művelésügyi miniszterium részéről megvan az erre való hajlandóság, azonban az idő rövidege miatt az idén már elmaradt. Miután pedig egy évnek elvesztése is kár lenne e tekintetben, hogy a tanfolyamokon résztvevőket megismertessük törekvéseinkkel, tájékoztató, ismertető füzeteket bocsájtottunk rendelkezésükre, hogy az abban

foglalt eszméket saját hatáskörükben terjeszszék és ily módon a közigazgatási javítás és erkölcsi haladás útjait egyengessék. Azon reményben vagyunk, hogy a magyar tanítóság körében mindig többen fognak akadni olyanok, kik tájékozást nyerve arról, hogy mit és hogyan kell tenni, beállanak a küzdők sorába s szaporítják azokat a babérokot, melyeket velünk eszelekvő kollégáik ezen a téren már idáig is szereztek.

Baromfiértéke-itő szövetkezet Pécsen. A szövet-kezetek létjogosultságát és hasznosságát legfényesebben bizonyítja a különféle szövetkezetek rohamos szapro-dása. Napról-napra érkeznek a tudósítások, a melyek mindmégannyi új szövetkezet megalakulásáról adnak hírt. Így Baranya vármegye Gazdasági Egyesülete Pécs-n fog szövetkezeti alapon egy baromfiételep létesí-teni. A szövetkezet tervezetét Hreblay Emil állattenyésztési kerületi felügyelő készítette el. Az ujonnan alakítandó szövetkezetben a szövetkezeti tagok természetben, vagyis baromfiakban rójják le részjegyeik eszeleky össze-gét és a vállalat haszna a szövetkezet tagjai között oszlik meg. Ugyanolyan alapon létesül a baromfiételep, mint a minőn a nagy lendületet nyert tejszövetkezetek létesültek. Miután nem nyereszkesedésre, hanem a baromfi-tenyésztés fokozására s a baromfiak megfelelő értékesi-tésére alakul a szövetkezet, kimondatott az is, hogy a pécsi fogyasztóknak beszerzési áron bocsátják rendelkezésére a telep baromfikészletét. Ezáltal a pécsi piac mes-terseges árhullámzását is mérsékelni fogják.

Statisztika a szövetkezetekről. Az Országos Sta-tisztikai Hivatal jövő évi munkatervébe fölvetette a szövet-kezetek összes ágaira kiterjedő adatgyűjtést. mert a szövet-kezés eszméjének egyre növekvő térfoglalásával szük-sége merült föl annak, hogy a szövetkezetek munkájá-nak jelentőségét, gazdasági és társadalmi életünk-re gyakorolt hatását a statisztika számadatai is megvilágít-sák. A központi statisztikai hivatal az ipari és hitel-szövetkezetekről már eddig is gyűjtött adatokat, de fo-gyasztási, raktár-, nyersanyag-beszerző stb. szövetke-zetekre az adatgyűjtést mindeddig nem terjesztette ki. Hogy ez a nagyfontosságú adatgyűjtés a kitűzött cél érdekében mély bepillantást engedjen a szövetkezeti élet minden nyilvánulásába, szükséges, hogy az adatgyűjtési minták a szövetkezeti ügy szakembereinek közremű-ködésével állapittassanak meg. Az országos statisztikai hivatal ötféle adatgyűjtési mintatervet készített a raktár-, termelő-, nyersanyag-beszerző, tej- és fogyasz-tási szövetkezetek részére s a mintákat megküldötte az OMGE. igazgatóságának és az érdekelt szövetkezeti központoknak. A szóban forgó adatgyűjtési minták vég-leges és szakszerű megállapítása céljából szakértekezlet volt, melyre úgy az OMGE., mint az érdekelt szövetkezeti központok is hivatalosak voltak.

Szövetkezeti mozgalom. A „Zalavármegyei Gazda-sági Egyesület“ elnöksége folyó hó 27-én d. u. 2 óra-kor Keszthelyen a városház nagytermében a megalaki-tandó Zalamegyei Hitelszövetkezetek Szövetségének ügyé-ben értekezletet tart melyen a Somogy megyei Hitelszövetkezetek Szövetségének elnöke ösmertetni fogja a megalakítandó szövetséget és a hitelszövetkezeteket általában.

Élelmi szerek értékesítését eszközözik az előírt % mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöid-
ségféléket, gyümölcsöt stb

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Halálos botütés. Bicskei András földmivelő ez év január 18-án Tápió Bicskén a koresmában összeveszett három ottani suhanczal, névszerint Pekker Antal,

Farkasvadászat Bessarábiában.

Egresi Gábor és Szalóki Istránnal. Az összeveszésnek verekedés lett a vége, amely alkalommal Bicskei egy jelentéktelennek látszó s botütéstől származó sebet kapott balkeze középujján. Bicskei keze már harmadnapra gyladásba esett s kilencednapra a sérült Bicskei tüdővizenyő folytán meghalt. Erre a három legény ellen halált okozó súlyos testi sértés miatt indították meg az eljárást.

A vizsgálat során a vádolt három suhancz tagadta, hogy Bicskeit megütötte. Pekker csupán annyit engedett meg, hogy a sérülés egyiküktől származott.

— Összegyűttünk — mondja a vádlott — oszt löhet, hogy mögöttem.

— Halálát nem kívántuk — hagyta jóvá Pekker vallomását Egresi.

A kihallgatott három orvosszakértő különféle okok behatásának tudja be Bicskei halálát, de mindegyik elismerte, hogy a sérülés és a bekövetkezett halál között okozati összefüggés van s hogy a halált a fertőzés folytán beállott tüdővizenyő okozta. A pestvidéki törvényszék tárgyalta az ügyet s számos tanu kihallgatása és ügyész indítványára Pekker Antal és Egresi Gábor vádlottakat halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt 9—9 havi börtönre ítélte. Szalóki Istvánt pedig, mivel a tanuk vallomása szerint nála bot sem volt, a vád alól felmentette a bíróság. Az ítélet jogerős.

Olasz pénzhamisítók. Egy évvel ezelőtt rendkívül nagymennyiségű hamisított tizkoronás papírpénz került Magyarországon a forgalomba. A megindított nyomozás adatai arra engedtek következtetni, hogy a hamisítványokat Olaszországban, Anconában készítik s innen bocsátják forgalomba. Ez a feltevés helyesnek bizonyult, mert ez év tavaszán a fumei rendőrség elfogta Phillepich Ernő volt törvényszéki irnokot és Guerrini Agesilao volt hajóskapitányt, akinek legutóbb szénbizományi raktára volt. Az elfogottaknál a rendőrség több száz darab kitűnően sikerült hamis 10 koronást talált. A budapesti büntető törvényszék Puscaru bíró elnöklete alatt ma vonta felelősségre a két elfogott olaszt hamis pénz csalárd használatának büntette miatt. A tárgyaláson — melyen a vádlottakat tolmács segítségével hallgatta ki a bíróság — Phillepich beismerésben volt, Guerrini ellenben tagadta, hogy ő neki szándéka lett volna a Phillepichtől lofogalt hamisítványokat forgalomba hozni. A törvényszék azonban az ügyész vádja után bűnösnek mondta ki mindkét vádlottat a hamis pénz csalárd használatának büntetében s ezért őket egyenkint másfélévi börtönre ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint Guerrini felebbezést jelentettek be.

Tromf.

Első képviselő: Még te is mersz beszélni? Hiszen az egész ciklus alatt még a szídat sem nyitottad ki.

Második képviselő: Ez nem áll, mert eleget ástottam, mikor te szónokoltál.

Hozza a „Független Újság“-ot!

• MI UJSÁG? •

A király nevenapja. Okt. 4-én a szokásos ünnepséggel üli meg a hivatalos világ és a főváros közönsége a király nevenapját. A főistentisztelet délelőtt 10 órakor lesz a Mátyás-templomban, a hol megjelennek az állami és katonai hatóságok fejei. Az istentiszteleten Vaszary Kolos biboros hercegprimás pontifikál, aki az ünnepi alkalomból azután diszebedet ad budavári palotájában. A főváros több intézetének tanuló ifjusága is megüli a király nevenapját.

Kazinczy Ferencz leánya meghalt. Egy kilenczvenhatéves özvegy asszony halt meg Budapesten. Krajnikfalvi *Krajnik* Imre özvegye, született *Kazinczy* Eugénia. Halálhíre sok kegyeletes emléket ébreszt a magyar szivekben, mert legidősebb leánya volt *Kazinczy* Ferencznek, a magyar szépirodalom újjáteremtőjének. Csendes visszavonultságban élt már évtizedek óta a Dohány-utca 36. számú házban. Holttestét vasárnap délután három órakor beszentelték és a zemplénmegyei Széplalomra szállították a családi sirboltba.

Ötszáz detektív őrzi a czárt. A czárt, aki látogatásokat tesz az európai udvaroknál, utazása alatt ötszáz detektív fogja őrizni. Ez a detektív-gárda az ugynevezett „Pjelesnaga Oehrana“-hoz, személyi testőrség, tartozik. A detektívek főnöke Lapuehni tábornok, a titkos rendőrség főnöke, aki a czárt utazásában is elkísérte Bécsbe.

Csak magyarul. A kolozsvári egyetem rektora most plakáton értesítette az egyetem nem magyar ajku hallgatóit, hogy az egyetemi tanács határozata alapján a menzánál fegyelmi vétséget követ el az, *aki nem magyarul beszél.* A rektor megemlíti a plakátokon, hogy eddig azt tapasztalta, hogy a nem magyar ajku hallgatók szándékosan kerülnek azt, hogy magyarul tanuljanak vagy beszéljenek s ezért bocsátotta ki a rendeletet.

A megrokkant Lánchid. Ötvenhét esztendei becsületes szolgálat után a mi öreg Lánchidunk, a hidépítés e világhírű remeke megrokkant és alapos tatarozásra szorul, hogy aggodás nélkül lehessen rajta lebonyolítani az óriási forgalmat. Mint minden esztendőben, a nyáron is megvizsgálták a kereskedelmi miniszterium szakközegei a Lánchidat s megállapították azt, hogy a hid szerkezetében az idő vasfoga olyan pusztításokat tett, hogy azok esetleg veszélyeztethetik a közbiztonságot. Esztendők óta tapasztalják már, hogy mindjobban pusztul a hidépítés e remeke s most már nem marad más hátra, mint hozzáfogni az alapos tatarozáshoz. Szükséges, hogy kieseréljék a lánchid szomok egy részét, az alapzatot kijavítsák és új vas traverzeket illeszsenek be a szerkezetbe. E czélból a jövő hónapban, esetleg azonban csak a tavasszal, elzárják a hidat három-négy hónapra a forgalomtól s ez idő alatt fogják a tatarozási munkákat elvégezni. A főváros forgalmában bizonyára nehézséget fog okozni a Lánchid elzárása, ez azonban elkerülhetetlen. A tatarozási munka 650,000 koronába kerül.

Násznép a motorkocsin. A motoros kocsin népszerűségét és közkedveltségét erősen bizonyítja, hogy

már Csabán lakodalmas nép vonult templomba motoroson. Akinek ez az eddigelé különleges dolog eszébe jutott: *Luptovics* Károly hentesmester. Leányát, Emmát vezette oltárhoz *Michnai* János kertész és az örömapa három kocsiból álló »különmotoros«-t rendelt, amelyeken a násznép helyezkedett el. A kocsik megállás nélkül haladtak a kis templomig s az esküvő után ismét »visszamotozoztak.« Ez az ujmódi »lakodalmas menet«, mely valószínűleg divatba fog jönni, alig került az örömapának tiz koronájába.

A magyarfaló kapitány bűnhődése. *Struchly* vadászszázados, aki Pozsonyban egy kávéházban szidalmazta a magyarokat és illetlenül nyilatkozott Magyarországról, megkapta jutalmát. Miskolczon amugy istenigazában megvágta kardpárbajban *Bónis* Sándor földbirtokos. *Struchly* századost mostani állomáshelyéről, Kolozsvárról, a 19. vadász-zászlóaljtól *áthelyezték Przemyslbe.* A miskolczi derék polgárok egy szép serleget adnak át *Bónis* földbirtokosnak ezzel a felirattal: „*Ne bántsá a magyart.*“ A serlegre a gyűjtés rövid egy óra alatt megtörtént. Lám, hogy tud még a magyar most is lelkesülni!...

Robbanás egy petroleumfinomító gyárban. A fiumei petroleumfinomító-gyár tisztító tornyában a visszamaradt gázok a toronytetőt felrobbantották. Tűz nem ütött ki, de a robbanás következtében a környéken levő épületek összes ablakai betörttek és a légnomás következtében az utca másik felén lévő pénzügyőri és vasuti irodahelyiségek épületei megrongálódtak. A felrobbant tető a gyár két épületének tetejét megrongálta. Emberéletben semmi kár sem esett. A kárösszeg, a mely körülbelül 5000 korona, biztosítva van.

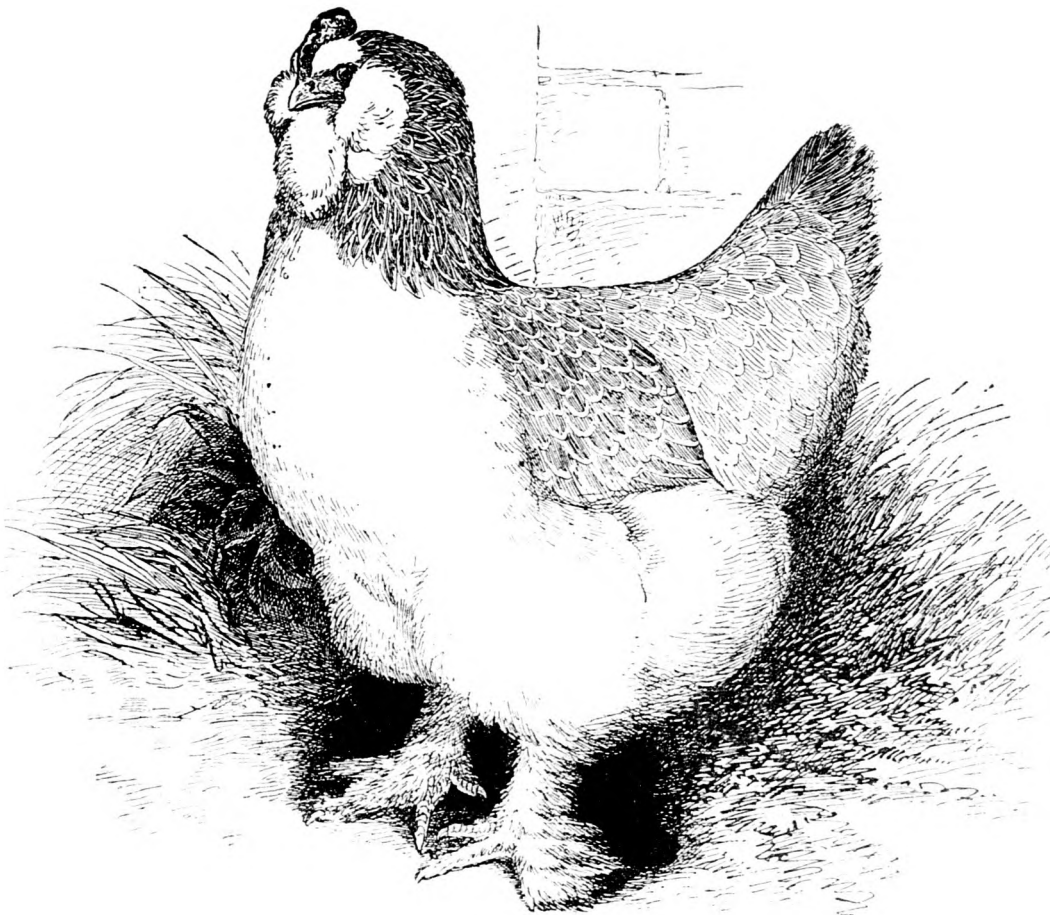
A Turul léghajó utja. A Magyar Aero-Klub Turul nevű léghajója *Kral* Sándor főhadnagy vezetése alatt vasárnap szállt fel a Tattersallból. A felszállásnak derült idő kedvezett. A léghajó két utast is vitt magával: *Botzenhardt* Ferencz dr. vöröskereszt-kórházi orvost és *Keller* István dr. ügyvédet. Utjuk szerencsés volt, délután 3 órakor Trázs nógrádmegyei község határában értek földet, a honnan még aznap vasuton visszatértek a Turul utasai.

A pécsi hadapródok. A pécsi honvéddapród iskolától a tavasszal több növendéket eltávolítottak, mert a *Gotterhaltét* nem akarták márczius 15-ikén énekelni. Az eset nagy port vert fel országszerte és mindenütt nagy megbotránkozással fogadták. A képviselőházban is szóba került az ügy és több viharos ülésre adott alkalmat *Fejérváry Géza* báró volt honvédelmi miniszter válasza, aki lánchidat tört a *Gotterhalte* mellett és helyben hagyta a szigorú ítéletet. A kis hadapródokat, akik már az utolsó éveiket töltötték az iskolában, katonai kíséret mellett szállították szüleikhez és aztán lassanként feledésbe ment minden. Most, hogy a katonaiskolákban a tanév ismét megnyílik, a kitaszított kadétek kérvényt nyújtottak be a honvédelmi miniszteriumhoz. Elmondották benne, hogy lehet azért valaki jó katona, ha jó hazafi, de ha most elzárják előlük az utat az elől, amelyre egész fiatalságukat, ambicziójukat, tanulmányaikat szentelték, úgy a legsúlyosabb helyzetbe sodorják szüleikkel együtt. *Kolossváry* Dezső honvédelmi miniszter meghallgatta a kadétek kérelmét és megengedte, hogy a pécsi padapródiskolába *ujra felvehessék őket.*

• **GAZDASÁGI DOLGOK** •

A faverolles-tyuk.

Pár év óta nagyon felkapták a faverollest, nem ugyan külsejénél fogva, mert az igen egyszerű és semmiféleképp sem nevezhető diszesnek, de inkább sok jó belső tulajdonsága miatt. Igen edzett, a legzordabb időjárást is elég jól tűri, szorgalmas tojó,

A faverolles-tyuk.

télen át épp oly jól tojik, mint nyáron, kitünő hús van, s csibéi könnyen nevelhetők.

A faverolles-tyuk leírása a következő:

Feje rövid és kerek, magasan kiálló szemöldök-tollakkal.

Csőre rövid, erős, hajlitott; színe fehér.

Taraja egyszerű, kicsiny és egyenesen felálló.

Areza piros, s szőrszerű tollakkal benőtt.

Erősen bekörnyékezve a dus és pehelyszerű szakál által.

Szemei világosak és sárgás-pirosak.

Fül-lebernyéi kevésbé fejlettek, pirosak, fehéren vonalozva és nagyrészt a szakál által elborítva.

All-lebernyéi nincsenek, avagy csak igen kicsinyek, de ezek helyett ott diszlik az állon és a nyakon a dus szakál.

Nyaka rövid, telt és a tarkónál erősen ivelt. A nyaktollak előlről hátrafelé simulnak, minek következtében a nyak erősebb és tömöttebb alakot nyer.

Törzse meglehetősen hosszú és széles.

Melle széles és igen mély.

Háta rövid és felemelkedő farkban végződik.

Szárnyai középhosszuak és a törzshöz erősen odasimulók.

Farka középhosszuságú.

Czombjai rövidek és pehelylyel dusan benőttek.

Lábszárai rövidek és fehérszínűek, kissé tollasak.

Hasa és hátsó része széles és mély.

A kakas és a tojó testben jóformán csak abban különböznek egymástól, hogy a kakasnak nagyobb a taraja. Tollazatra nézve azonban kettőjük között rendkívül nagy a különbség. A kakas nyaka és nyeregtollai ezüst-szürke színűek.

Hát- és válltollai fehérek.

Farktollai közül a sarlótollak szintén fehérek.

A nyak- és a nyeregtollak mindegyike középső részén barnás-fekete.

A szakál barna.

A többi tollazatnak feketének kellene lenni, ami azonban igen nagy ritkaság, mert a mell, has, czombok és hátsó rész legtöbbször fehéres vagy barnás végű tollakkal ékes.

A tojó nyakának tollazata vagy vörösesbarna, (rozsdás-barna) vagy sárgás-barna, satirozva fehér vagy sárgás színnel.

Háta, nyerge, szárnyai és mellének oldalai buzaszín alapon néha világosabb, néha sötétebb, sokszor feketén pontozott, sokszor vonalban végződő tollakkal vannak díszítve.

Melle, czombjai, hasa és hátsó része fehérek, néha sárgás színbe ját-

szók. Szakála fehér, néha a tollak egy része samóasárgába végződik. Farka feketés-szürke, barnán satirozva.

Azt hisszük, hogy a faverolles-tyukot igen jó haszontyukká fogják néhány év alatt kitenyészteni.

Az ártalmas gombák legújabb irtási módja.

Ma már mindenki tudja azt, hogy kulturnövényeink betegsége vagy valamely élősdigomba, vagy pedig igen apró, szabad szemmel nem is látható nematodák pusztulására vezethető vissza.

E nematodák, illetve élősdigombák irtása a következőképp történik, mihelyt a föld tavasszal jól kiszáradt, adunk egy erős mésztrágyázást, a melynek egyenletes elszórása után a földet 25—30 cm.

mélységre felszántjuk és pedig egy előhántóval felszerelt jól fordító ekével. Ezen égetett mészzsel kevert talajréteg van hivatva meggátolni, hogy a nematodák a mélybe hatolva, megsemmisüljenek.

Ha a szántás után a föld felülete újból kiszáradt, a rögöket boronával vagy fogashengerrel felaprózzuk, a földet néhány napig még száradni hagyjuk s azután egy exirpátorral megbolygatjuk. Az ilyen módon megbolygatott földet tiz napig újból száradni hagyjuk s azután az exirpátorral ismét megpohanyítjuk.

Ilyen művelési mód által a föld annyira megporhanyul, hogy a gombák és nematodák legnagyobb része elpusztul. Az irtási mód előnye 1. hogy minden költségesebb befektetés nélkül a legközségesebb földmivelő eszközökkel is végezhető, 2. az, hogy a mésztrágya jótékonyan hat a terméseredményekre is, 3. az, hogy a talaj minden gyomtól megtisztul, 4. hogy az ártalmas gombák és nematodák mind elpusztulnak.

Miután azonban a mésztrágya a talaj tevékenységét fokozván, a szerves anyagok tehát a trágya felbontását nagyon elősegíti, a következő évben mindenesetre tanácsos lesz fokozottabb trágyázást eszközölni istálló és műtrágya igénybevételével.

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság
resiczei mezőgazdasági gépgyárának **vezérügynöksége.**

Mezőgazdák különös figyelmébe !! Egyetemes aczélekek. !!

Eltorzíthatatlan tégelyaczélekek
Panzélaczel kormánylemez
Márasított aczélekek
Porvédő kerékek
Aczel gerendely

Tiszta aczelanyag saját hamorainkból.

Csak kitámasztott nyeregkerettel
— bíró taligát szállítunk.

Egygyártás terén legelső rangú magyar gyártmány. felülmulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmélőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosítást nyújt — és díjmentesen küldetük.

Rövidített levél cím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-út 2.
Szerény cím: „Agraria“ Budapest.

• MULATTATÓ •

Rúdalok.

I.

Merre vagy, az égre...

*Merre vagy, az égre jár egy fényes csillag. —
Éjjelente ettől kérdezgetem: mint vagy?
Nyílik-e már rózsá halvány orezádon —
Szenvedő galambom, féltett mennyországom?...*

*Busan, hallgatagon kértem, újra kértem: —
Érti-e aggódó, sóhajos beszédem?
Aztán jeladását feleletül várva,
Bizalommal nézek sugaras arczára...*

*S mintha biztatólag intne, mosolyogna:
Ajka csókukat hint lázas homlokomra:
Szép szivárvány kendőt készít sugarából,
Ráborítja könnytől nedvesült arczomra,
Mely miattad ázik fáradt szempillámról...*

II.

A letarolt ákáczfásor...

*A letarolt ákáczfásor kihajtott,
Zöldgalyával az utcára kihajlott:
Csillingelve leskelőd k virága
Mintha ott künn galamboknak
Lépteire várva várna, vigyázna...*

*Kiskertemben tüzel a nyár utólja,
Ujra nyílik szüz fehérén a rózsá
Fehér rózsá, fehér ákác!... Istenem!
Tán jel ez, hogy a galambom —
Messze földön, bucsucsókot int nekem?!...*

III.

Mért nyitottál...

*Mért nyitottál fehér rózsá most kétszer?
Tán tudod, hogy a galambom nem kél fel?
Tán tudod, hogy szüksége lesz virágra —
Koszorúnak, könnyem öntött sírjára?...*

*Fehér rózsá, illatos az ő lelke,
Piros rózsá volt szive hő szerelme:
Piros rózsá levelét le hullatja —
Fehér rózsá, szálló lelkét tudatja...*

Petrus Jenő.

Hogy vallatott Laucsik Máté?

Mult héten tért nyugalomra az alföldi betyárvilág egyik réme, *Laucsik Máté* szegedi vizsgálóbíró, Ersek-Ujváron. Hetvenhárom esztendőét élt az öreg és nem igen betegeskedett. Végre is szívszédülés vetett véget életének. Egyik reggel halva találták az ágyban.

Nem lesz érdektelen ez alkalomból elmondani azt is, hogy miként vallatott *Laucsik Máté*? Mert, hogy *Ráday* kormánybiztosnak sikerült a betyárvilágot megszüntetni, azt jóformán *Laucsiknak* köszönheti. A nép között rémes mesék járnak arról, hogy milyen kínzásokkal vallatták a szegedi börtönben az elfogottakat, pedig abból egy szó sem igaz. Eppen ezért elmondunk egy-két igaz történetet a *Laucsik* vallatásaiból.

A kecskeméti pusztán megöltek egy juhászt, Simándi Istvánt, a fiával együtt, hogy elhajthassák a birkáit. Az özvegy elment Szegedre panaszkodni a királyi biztoshoz, a ki *Laucsikhoz* utasította. Váltig faggadta *Laucsik* az özvegyet, a gyámoltalan parasztasszony nem tudott semmi nyomot megjelölni, a melyen megindulhatott volna a nyomozás. *Laucsik* végül azt tudakolta tőle, hogy nincs-e a határban valami nehézéletű ember? (Igy hívta a nép a betyárokat.)

— De van, Gajdor János, válaszolt az asszony.

Laucsik másnap elfogatta Gajdort; de hiába vallatta három hétig, Gajdor nem vallott semmit. Egyszer aztán valami multságban, késő éjszaka, *Laucsiknak* egy ötlete támadt. Ment egyenesen a várba, négy szál gyertyát gyújtatott az asztalára, odatette a feszületet és mellé azt a kötőféket, melyet a megfojtott Simándi Istvánnak a nyakán találtak. Aztán fölvitette a börtönből Gajdor Jánost.

— Hát János, tudja-e kend, mért hívtam? szolt *Laucsik* a betyárhoz.

— Majd megmondja a tekintetes ur, ha akarja, válaszolt Gajdor nyugodtan.

— Megmondom én. Hát azért hívtam, János, hogy nagyon rossz álmom volt az éjszaka. Azt álmodtam, hogy élém állott két véres ember, egy öreg, meg egy legény. Az öreg elkezdett panaszkodni, hogy őt meg a fiát megölte Gajdor János.

A rab fölkiáltott:

— Nem igaz! Én, uram, nem öltem senkit.

— Elhiszem, János, elhiszem; én nem is mondom, folytatta *Laucsik*, én csak álmodtam. Hát álmomban meg is kérdeztem azt az öreg embert, hogy mi a neve. Azt mondta, hogy Simándi István. És aztán ideadta ezt a kötőféket, e hol ni!

Laucsik a kezébe vette a kötőféket.

— Mi közöm én nekem ehhez? szolt Gajdor.

— Én nem tudom, János, felelte *Laucsik*. De nekem azt mondta álmomban az az öreg ember, hogy minden éjjel kísért az álmomban addig, amíg én ezt a kötelet rá nem kötöm a Gajdor János nyakára.

— De ha nem én vagyok a gyilkos!

— Nem is mondom én azt, János, folytatta *Laucsik* nyugodtan. De látja kend, muszáj ezt a kötelet kendnek a nyakára kötni, mert másképpen nem tudok szabadulni a kísértettől.

Gajdor rémulten hátrált a kötél elől, *Laucsik* azonban behívta az örököt, s kiadta nekik a parancsot:

— Kössetek máslit a nyakára!

Hátrakötötték Gajdornak a kezeit, a kötélből csokrot kötöttek a nyakára, s aztán levezették a leg-sötétebb tömlőczbe.

Hajnal fele Gajdor János már rugdosta az ajtót, — a vizsgálóbíró elé kívánczozott.

— Tessék levenni a kötelet. Nem érdemlem én ezt. Nem én vagyok a gyilkos! rimázkodott a rab.

— Ugyan mi baja kendnek azzal a kötéllal? szolt *Laucsik*. Hiszen nem szoritja a torkát? Elég tág, — meg aztán illik is kendnek az a szép másli!

És visszavitette Gajdort a börtönbe. Másnap éjjel megint zörgetett a rab és ismét *Laucsik* elé kísértette magát.

— No, mi baj, János?

— Már látom, tekintetes uram, hogy ugyis meg kell halni: nem birom én ezt a kötelet. Vétesse le, mert megfojt. Inkább megvallom, hogy én öltem meg a két Simándit!

A vallomás után félénken megszólalt Gajdor:

— Már most fölakasztanak ugy-e tekintetes ur?

— Hát bajos a dolog, János, nagyon bajos. Hanem, ha volna itt valaki, a ki kendnél nagyobb bünös, az kerülne kötélre.

A betyár szeme megvillant.

— Itt van-e Muzslai János?

— A rablőgyilkos? Itt van.

— Hát ez nagyobb bünös, mint én; együtt öltük meg a félegyházi ispánt is...

Laucsik szembeállította a két rablőgyilkost, de előbb beköttette szemüket, nehogy a szemükkel egymásnak intve, összejátsszanak.

A két gyilkos aztán egymásra licizált: Gajdor Muzslaira tizennégy, Muzslai pedig Gajdorra tizenhét gyilkosságot vallott ki. (Vége követk.)

Képeinkhez

Hozza a „Független Ujságot!” Ugyan kit várnak azok az érdekes, mosólygó arcok? Hát a levélhordót, mert a póstás bácsi hozza „*Független Ujság*”-ot. A kis *Rózsika* a képeket szereti benne. *Pistának* az adomák tetszenek. A nagyobb leány a szép verseket kedveli a lapban, míg a mama az érdekes regényt és elbeszéléseket olvassa szívesen. A papának is jut belőle, ő az országgyűlést fogadja szívesen. Szóval: mindenkinek van egy kedves rész a „*Független Ujság*”-ban, hát azért várják olyan érdeklődve.

Farkasvadászat Bessarábiában. A farkas igen félelmes vad. Sok kárt teszen, ahol felüti tanyáját, éppen ezért a vármegyék nagy díjakat tűznek a farkas életére. Képünkön a bessarábiai farkasvadászatot mutatjuk be, hol lóhátról vadásznak rá, miként az mi csikósaink a gulyából kifogandó lovakra.

Betűrejtvény.

sz e E Rs SZ e e Rs
E e

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1903. október hó 18.

A „Független Ujság” 38. számában közölt talány megfejtése

»Lehel.«

Helyesen fejtették meg: Beke Piroska, Joó Mariska, Kozma Biri, Rózsa Annus, B. Nagy Eliz, Langer Istvánné, Szép Jolánka, Maza József, Ferenczy Lajos, Sükösd Elek, Szabó István, Beke András, Munkás András, Seres Mihály, Veró Antal, Bodosi Dénes, Markó Imre.

A sorshuzásnál Maza József (Kárász) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Góbéságok” című kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

B. Jenő urnak. Nem jó mindenért pereskedni. Drága a pereskedés, mert sok időt vesz el a munkás gazdától és az összeg csekély. — **Dénes Gábor** urnak. Olyanféle a vidéken elterjedt szabály az, hogy a Berkshire vagy Yorkshire tenyészanyagnál a fiatal süldők ára: „ahány hetes, annyi forint”. Eszerint egy fél éves süldő kerülne 26 forintba, éves pedig 52 forintba. Ezen ár azonban változó, hirnevesebb tenyészet ennél drágábban adja anyagát, kisebb tenyésztő azonban ezen árral is megelégszik. Ha a kereslet nagyobb, akkor is többet kell fizetni az anyagért. Egyes tenyésztők úgy is szoktak eladni, hogy a sertés élősúly-kilogrammját adják egy forintért. Az ár különben minden tenyésztőnél más, forduljon tehát eziránt közvetlenül a beszerzési forrásokhoz. — **Akik „Góbéságot” nyertek** jutalomkönyv gyanánt, azoknak csak multhét végén küldhettük el a nyereményt, mert a könyv második kiadása nem volt készen. — **Bolla D.** urnak. Tessék a vármegyei gazdasági egyesület titkárához fordulni. — **Hü olvasó.** Ebben az évben már regényt nem hozunk, hanem jövő évfolyamunkban is lesz egy érdekes regény közölve. — **Többeknek.** Talányokat mindig szívesen fogadunk, ha jók. — **S. J. Lápos.** Sorsjegye nem nyert. — **Szabó P.** urnak. Ha sok és szép gyümölcse van, mindenesetre érdemes. Forduljon a „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezeté”-hez. Budapest, Központi Vásárcsarnok. — **Petrus Jenő** urnak. A címre elküldtük a lapot. A szép verseket köszönjük és azonnal betettük. Adjon az Isten lelki erőt a megpróbáltatáshoz. Üdv.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piacon árák.

Budapest, 1903. október 3-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 07:60—08:60
K. Rozs: 6:05 K-tól 6:10 K-ig. *Árpa* 5:40 K-tól 5:65 K-ig, jobb minőségű 6:— K-tól 6:20 K-ig. *Zab* 5:60 K. *Tengeri* 6:30 K.
Lisz: ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00	

Takarmányvásár. Réti széna 400—550 fillér. mubar 420—520 fillér, zsupszalma 240—260 fillér, aloraszalma 230—240 fillér.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 105—17 fillér, 260—280 kg.-mcs 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 106—104 fillér, szerb 1—110 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 71—78—, középminőségű 63—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 48—56:00, magyar tehén középminőségű 52—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 54:00, szerbiai ökör jobb minőségű 74—77—, kivitel —, középminőségű 68—73 —, szerbiai bika 48—70—, szerbia bivaly 34—48—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 100—110 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyúk páronként 2:40—3:— K, csirke 1:20—1:80 K, kappan hizott — K. — K. Rucza 2:20—3:— K. Lud sovány — K. Pulyka sovány 3:80—5:— K.

Tojás alföldi 62—64 K, erdélyi 60—61 K, ládánként. Teatojás 100 drb — K.

Tejtermékek. Teavaj 1:80—2:10, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1:40—1:60 K. tehénturó 8—12 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 5—6:00 1 q ————
Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 16—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1—2—, vöröshagyma 100 kötés 00—60 drb 6:00 q 6:00—20—, foghagyma 16—18—, vörösrépa 100 drb. 1:70—1:90, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—34:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejesaláta 5:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 42:00—1:80, sárga 4—5—.

84802—1903. szám.

Faeladási hirdetmény.

Az **apatini m. kir. erdőhivatal** kerületéhez tartozó alábbiakban felsorolt erdőterületeken álló fatömegkészletek tövön **tuskóirtási kötelezettség** mellett az **apatini m. kir. erdőhivatal irodájában 1903. évi október hó 19-én délelőtti 10 órakor** megtartandó zárt írásbeli ajánlatok (melyek minden egyes vágásrészletre külön-külön borítékban beadandók) tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverésen fognak eladatni v. m.:

1. Palánkai Ternovác A. ü. I. v. s. 13 tag 83/, 96/, 97/, 98. és 99. osztagokbeli 34.0 holdas I. számú vágásrészlet kikiáltási ára	30191 kor.
2. Palánkai Ternovác A. ü. o. I. v. s. 13 tag 91/, 92., 93. és 94. osztagbeli 52.5 holdas II. számú vágásrészlet kikiáltási ára	52657 >
3. Palánkai Ternovác A. ü. I. v. s. 13 tag 83/. osztagbeli 42.3 holdas III. számú vágásrészlet kikiáltási ára	45720 >
4. Palánkai Ternovác A. ü. o. I. v. s. 13 tag 79/, 80/, 81/. és 82/. osztagbeli IV. számú 34.9 holdas vágásrészlet kikiáltási ára	20341 >
5. Obrováci Vrehsoma A. ü. o. I. v. s. 14 tag 106/. osztagbeli 35.2 holdas V. számú vágásrészlet kikiáltási ára	28044 >
6. Obrováci Vrehsoma A. ü. o. I. 14 tag 102/. osztagbeli 46.5 holdas VI. számú vágásrészlet kikiáltási ára	44682 >
7. Obrováci Vrehsoma A. ü. o. I. v. s. 14 tag 102/. osztagbeli 40.2 holdas VII. számú vágásrészlet kikiáltási ára	26334 >
8. Obrováci Vrehsoma A. ü. o. I. v. s. 14 tag 102/. osztagbeli 23.6 holdas VIII. számú vágásrészlet kikiáltási ára	18854 >
9. Obrováci Vrehsoma I. v. s. 14 tag 102/. osztagbeli 40.7 holdas IX. számú vágásrészlet kikiáltási ára	28108 >

Kihasznlási időtartam 1905. évi márczius hó végéig.

Az árverési és szerződési feltételek az **apatini m. kir. erdőhivatal és a palánkai m. kir. erdőgondnokságnál** a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a hol a vágások beesült fakészletére nézve is felvilágosítás adatik. Fentartom magamnak azt a jogot, hogy az árverés alkalmával tett ajánlatok közt a megajánlott összeg nagyságára való tekintet nélkül szabadon választhassam elfogadásra azt, a melyet a legmegfelelőbbnek talállok, vagy hogy az összes ajánlatokat visszautasíthassam.

Budapest, 1903. évi szeptember 20.

M. kir. földmivvelésügyi minister.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánljátanak:

Locomobil és gözcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták,
 konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
 szecsakavágók, répavágók, kukoricsa-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra irgyen és bérmentve küldetnek.

A “Lóhere” védjegyű
Thomas-Salak
 a legjobb és legolesőbb
foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény,
 kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg komló és szőlőkre.
 Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyá-
 zási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.
 Csak a “LÓHERE” védjegyű thomassalak származik a
 csehországi Thomasművekből.

A “Lóhere” védjegy kezeséget nyújt az áru föltétlen tiszta-
 ságra, idegen anyagoktól való mentessége és leg-
 nagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.
 Áránlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvitágosításokkal
 készséggel szolgál a
 Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.
 Vezérképviselője Magyarországon:

László Marcell BUDAPEST, VI.,
 Teréz-körút 22. sz.

ÚRL REZSŐ
 sertésbizományos
 — Budapest —
 József-körút 22—24.

Sertéseket
 sovány és hizott
 állapotban és leg-
 magasabb napi ára-
 kon értékesít.

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
 Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: _____

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főze-
 lékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra
 jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányo-
 zásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok
 stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kivitel osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek
 bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja
 hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolesőbb foszforsavas műtrágya az összes
 kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen
 oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfát. Ezen kitűnő
 műtrágyát ugy összfoszforsav, mint citromsavban oldható-
 ság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelki-
 ismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.
 a Thomas-salakgyárak, Berlin W. vezérképviselője a magyar
 korona országának területén.

Óvakodjunk a ham sítá-
 soktól és csakis csillag
 védjeggyel ellátott
 zsákokat vegyünk át. Stern-Marke

Minden zsák ólom-
 zárral és tartalom-
 jelzéssel van ellátva.

KÜHNE E. — hazánk legrégebb — **Mosonban**
 gazdasági gépgyárában

legjobb anyagból és elismert gondos kivitelben kaphatók: **Sack-rendszerű
 aczélekék, egy- és kétvasu ekék** különféle szerkezetben. **Hengerek,
 szántóföld- és rétboronák** dus választékban.

Hirneves tolókeres rendszerű „**MOSONI DRILL**” sorvetőgépek.
 Mindennemű **cseplőgépek** kézi- és járgányhajtásra.
**Gabonatisztító- és szelelő-rosták, konkoly-
 választók, szecsakavágó-, répavágó- és da-
 rálógépek. Szőlőzuzó- és bogyzó-gépek,
 venyigezuzó-gépek, BORSAJTÓK, francia
 ekék és kapálógépek** szőlőmiveléshez.

Főraktár:
BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden évben **julius és szeptember**
 hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Alfa-Separator
 Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda és gyártelep: ————

VI., LOMB-UTCZA II.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 550 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 60000 darab.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
 Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

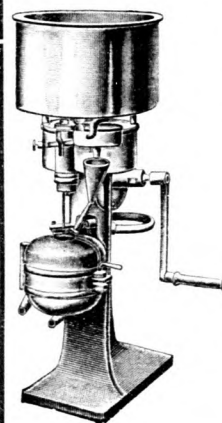
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.

Első évi fölösleg . . . . . 90.340.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Geittner és Rausch

BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti

„Melotte“ tejförlözógép

képviselői.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-
 tenyészetek és borpincze be-
 rendezések.

Árajánlattal szivesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.